

OKRESNÝ ÚRAD ŽILINA
odbor starostlivosti o životné prostredie
oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia kraja
Vysokoškolákov 8556/33B, 010 08 Žilina

č. 2023/008121

Záznam z prerokovania

pripomienok k zámeru vyhlásenia zón Národného parku Veľká Fatra a zmeny jeho hraníc a zmeny hraníc ochranného pásma a návrhu Programu starostlivosti o Národný park Veľká Fatra a jeho ochranné pásma na roky 2023 – 2052, s tým kto ich podal.

Miesto prerokovania: Mesto Martin, mestský úrad, Nám. S. H. Vajanského 1, 036 49 Martin

Dátum prerokovania: 17. apríl 2023, 14.00 hod.

Prítomní: Podľa rozdeľovníka z listu č. OU-ZA-OSZP1-2023/008121-115 zo dňa 22.3.2023

Predmet prerokovania: *Zámer vyhlásenia zón Národného parku Veľká Fatra, zmeny jeho hraníc a zmeny hraníc jeho ochranného pásma a návrhu Programu starostlivosti o Národný park Veľká Fatra a jeho ochranné pásma na roky 2023 – 2052*

Obsah prerokovania :

Okresný úrad v sídle kraja Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia (ďalej len „Okresný úrad Žilina“) ako príslušný orgán štátnej správy na úseku ochrany prírody a krajiny podľa § 4 ods. 1 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov a podľa § 67 písm. p) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) v súlade s ustanovením § 50 ods. 1 a 2 zákona, oznámil listom č. OU-ZA-OSZP1/2022/057415-001/Dm zo dňa 8.12.2022, vlastníkom, správcom a nájomcom pozemkov dotknutých zamýšľanou ochranou, dotknutým obciam a dotknutým orgánom štátnej správy zámer vyhlásiť zóny Národného parku Veľká Fatra, zmeny jeho hraníc a zmeny hraníc jeho ochranného pásma podľa Projektu ochrany Národného parku Veľká Fatra a jeho ochranného pásma (SKUEV0238 Veľká Fatra) – ďalej len „zámer zonácie NP Veľká Fatra“, a návrh Programu starostlivosti o Národný park Veľká Fatra a jeho ochranné pásma na roky 2023 – 2052– ďalej len „návrh programu starostlivosti o NP Veľká Fatra“. Projekt ochrany, ako aj návrh programu starostlivosti, vypracovala ako odborne spôsobilá osoba podľa § 55 ods. 1 zákona. Správa Národného parku Veľká Fatra so sídlom v Martine, v súčinnosti s Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky (MŽP SR). Projekt ochrany je dokumentáciou ochrany prírody a krajiny pre vyhlásenie alebo zmenu chráneného územia. Program starostlivosti je dokumentáciou ochrany prírody a krajiny, v ktorej sú uvedené údaje o území národného parku a jeho prírodných hodnotách, ciele ochrany a opatrenia starostlivosti, ako aj zásady a regulatívy využívania územia národného parku v nadväznosti na jednotlivé ekologicko-funkčné priestory a zóny.

Podľa § 50 ods. 4 zákona vlastní, správca a nájomca dotknutého pozemku, obec a dotknutý orgán štátnej správy má právo najneskôr do 30 dní od doručenia oznámenia zámeru alebo jeho verejného oznámenia Okresným úradom Žilina podať k nemu písomné pripomienky Okresnému úradu Žilina. Vlastník dotknutého pozemku má právo v tej istej lehote sa vyjadriť k možnosti riešenia spôsobu a určenia výšky poskytnutia náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania podľa § 61 ods. 1 písm. a) až d) zákona. Okresný úrad Žilina listom č. OU-ZA-OSZP1/2023/008121-033 zo dňa 12.1.2023 oznámil predĺženie lehoty na podanie písomných pripomienok, k oznámenému zámeru zonácie NP Veľká Fatra a zverejnenému návrhu programu starostlivosti o NP Veľká Fatra, a to do 28.2.2023. Orgán ochrany prírody je povinný pripomienky prerokovať s tým, kto ich podal.

Na tunajší správny orgán boli zaslané pripomienky, ktoré boli prerokované s tými kto ich podal a zúčastnil sa prerokovania dňa 17.4.2023 od 14.00 hod., a tieto sú vyhodnotené v tabuľke uvádzanej v prílohe toho záznamu.

Obsahom prerokovania pripomienok k zámeru zonácie NP Veľká Fatra a návrhu programu starostlivosti o NP Veľká Fatra je najmä odôvodnenie zámeru zonácie NP Veľká Fatra a návrhu programu starostlivosti o NP Veľká Fatra, vymedzenie činností, na výkon ktorých je potrebný súhlas orgánu ochrany prírody a krajiny alebo výkon, ktorých je zakázaný podľa zákona, spôsob náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania.

Prerokovanie sa uskutočnilo v zmysle § 50 ods. 4 zákona č. 543/2002 Z.z., s nasledovnými okruhmi:

1. Podrobnejšie údaje o NP Veľká Fatra, jeho zónach a ochrannom pásme
2. Sumarizácia pripomienok k zámeru zonácie NP Veľká Fatra a návrhu programu starostlivosti o NP Veľká Fatra.
3. Vyhodnotenie pripomienok ktoré boli prerokované s tými kto ich podal a zúčastnil sa prerokovania dňa 17.4.2023 od 14.00 hod.

1. Podrobnejšie údaje o NP Veľká Fatra, jeho zónach a ochrannom pásme:

Výmera národného parku	40 897,5822 ha
Súpis krajov a okresov	Žilinský kraj: okresy Martin, Turčianske Teplice, Ružomberok Banskobystrický kraj: okres Banská Bystrica
Katastrálne územia	Okres Martin: katastrálne územia Belá, Dulice, Blatnica, Folkušová, Necpaly, Turčianske Jaseno Okres Turčianske Teplice: katastrálne územia Mošovce, Rakša Okres Ružomberok: katastrálne územia Liptovská Osada, Liptovské Revúce, Ľubochňa, Ružomberok Okres Banská Bystrica: katastrálne územia Dolný Harmanec, Motyčky, Staré Hory, Turecká
Výmera zóna A – 5. stupeň ochrany	16 992,4287 ha
Charakteristika	Lesy ponechané na samovoľný vývoj, kde bude zabezpečená ochrana

a návrh využitia	<p>prirodzených procesov v lesných porastoch bez zásahu človeka s dosiahnutím rôznorodej štruktúry porastov s výskytom pôvodných druhov drevín typických pre biotopy Kr10(*4070) Kosodrevina, Ls1.3 (*91E0) Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy, Ls1.4 (*91E0) Horské jelšové a lužné lesy, Ls4 (*9180) Lipovo-javorové sutinové lesy, Ls5.1 (9130) Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy, Ls5.2 (9110) Kyslomilné bukové lesy, Ls5.3 (9140) Javorovo-bukové horské lesy, Ls5.4 (9150) Vápnomilné bukové lesy, Ls6.2 (91Q0) Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy, s dostatkom tzv. mŕtveho dreva, Ls9.1 (9410) Smrekové lesy čučoriedkové, Ls9.2 (9410) Smrekové lesy vysokobylinné, s dostatkom tzv. mŕtveho dreva. Plánované opatrenia zabezpečia zlepšenie alebo zachovanie priaznivého stavu aj druhov na lesné biotopy viazané. Z dôvodu ucelenosti a praktického hľadiska boli do A zóny zahrnuté aj niektoré lesné cesty, či vodné toky prechádzajúce cez porasty určené na bez zásah.</p> <p>Základný rámec opatrení v zóne A: ponechanie lesných porastov bez zásahu</p>
Výmera podzóny B1 – 4. stupeň ochrany	3 544,0040 ha
Výmera podzóny B2 – 4. stupeň ochrany	2 383,8470 ha
Charakteristika a návrh využitia	<p>Lesné porasty s osobitným režimom hospodárenia (s dôrazom na zachovanie priaznivého stavu biotopov druhov), kde lesohospodárske opatrenia budú zamerané len na zlepšenie drevinového zloženia a štruktúry v porastoch na stav blízky prírodnému lesu. Plánovanými opatreniami sa má dosiahnuť rôznorodá priestorová a veková štruktúra a výskyt typických druhov pre biotopy Kr10 (*4070) Kosodrevina, Ls1.3 (*91E0) Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy, Ls1.4 (*91E0) Horské jelšové a lužné lesy, Ls4 (*9180) Lipovo-javorové sutinové lesy, Ls5.1 (9130) Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy, Ls5.2 (9110) Kyslomilné bukové lesy, Ls5.3 (9140) Javorovo-bukové horské lesy, Ls5.4 (9150) Vápnomilné bukové lesy, Ls6.2 (91Q0) Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy, s dostatkom tzv. mŕtveho dreva, Ls9.1 (9410) Smrekové lesy čučoriedkové, Ls9.2 (9410) Smrekové lesy vysokobylinné. Opatrenia zabezpečia zlepšenie stavu lesných biotopov a druhov na ne viazaných, s minimálnym výskytom nepôvodných druhov. Naplnením opatrení tohto cieľa sa má dosiahnuť rôznorodá priestorová a veková štruktúra a výskyt typických druhov.</p> <p>Základný rámec opatrení v podzónach B1 a B2: v lesných porastoch jemné spôsoby obhospodarovania bez realizovania obnovy zamerané na postupnú úpravu drevinového zloženia a vytvorenie diferencovanej štruktúry porastov blízkej prirodzeným, či prírodným lesom. Na plochách s výskytom lúčnych a travinno-bylinných spoločenstiev tradičné spôsoby obhospodarovania (kosenie, pasenie) za účelom zachovania alebo zlepšenia stavu biotopov tohto typu a druhov na ne viazaných.</p>

Výmera zóny C – 3. stupeň ochrany	17 913,4454 ha
Charakteristika a návrh využitia	<p>Lesné porasty s prírode blízkym obhospodarovaním, s cieľom dosiahnuť rôznorodú priestorovú a vekovú štruktúru s výskytom typických druhov pre biotopy Ls1.3 (*91E0) Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy, Ls1.4 (*91E0) Horské jelšové a lužné lesy, Ls4 (*9180) Lipovo-javorové sutinové lesy, Ls5.1 (9130) Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy, Ls5.2 (9110) Kyslomilné bukové lesy, Ls5.3 (9140) Javorovo-bukové horské lesy, Ls5.4 (9150) Vápnomilné bukové lesy, Ls6.2 (91Q0) Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy, s dostatkom tzv. mŕtveho dreva, Ls9.1 (9410) Smrekové lesy čučoriedkové, Ls9.2 (9410) Smrekové lesy vysokobylinné, s minimálnym výskytom nepôvodných druhov pri uplatňovaní princípov prírode blízkeho obhospodarovania lesa. Tiež trvalé trávne porasty, ostatné nelesné plochy s extenzívnym využívaním, vodné toky.</p> <p>Plánovanými opatreniami sa má dosiahnuť rôznorodá priestorová a veková štruktúra a výskyt typických druhov pre lesné biotopy; pravidelným obhospodarovaním a jeho podporou zlepšenie alebo zachovanie priaznivého stavu nelesných biotopov trvalých trávnych porastov a druhov na ne viazaných; zachovanie ostatných nelesných biotopov s extenzívnym využitím na nezmenšujúcej sa výmere a zachovanie nezmeneného charakteru a kontinuity mokradí a vodných tokov.</p> <p>Základný rámec opatrení v zóne C: uplatňovanie princípov prírode blízkeho obhospodarovania lesa. Na plochách trvalých trávnych porastov pravidelné obhospodarovanie kosením, pasením, v prípade potreby mulčovaním a odstraňovaním náletových drevín.</p>
Výmera zóny D – 2. stupeň ochrany	63,86 ha
Charakteristika a návrh využitia	<p>Urbanizovaná oblasť, oblasť s pravidelným obhospodarovaním trvalých trávnych porastov a definovanými zásadami umiestňovania stavieb v tejto časti národného parku.</p> <p>Základný rámec opatrení v zóne D: Zastavané územia obcí, strediská cestovného ruchu, rozvojové plochy obcí podľa schválených ÚPD. Časti územia NP s prevažujúcou funkciou mimo výrazných záujmov ochrany prírody, kde prírodovedne a ochranný cenné plochy absentujú, alebo sú zastúpené minimálne, časti územia s nevyhnutným územným rozvojom obcí alebo existujúcich rekreačných a športových oblastí.</p>
Výmera ochranného pásma	26 182,27 ha (z toho 2. stupeň ochrany 25 114,97 ha, 3. stupeň ochrany 571,06 ha, 4. stupeň ochrany 152,31, 5. stupeň ochrany 343,93 ha)
Súpis krajov a okresov	<p>Žilinský kraj: okresy Martin, Turčianske Teplice, Ružomberok, Dolný Kubín</p> <p>Banskobystrický kraj: okres Banská Bystrica</p>
Katastrálne územia	Okres Martin: katastrálne územia Belá, Dulice, Blatnica, Folkušová, Krpeľany, Necpaly, Nolčovo, Konské, Podhradie, Sklabiňa, Sklabinský Podzámok, Šútovo, Turany, Turčianska Štiavnička,

	<p>Turčianske Jaseno, Záborie</p> <p>Okres Turčianske Teplice: katastrálne územia Čremošné, Háj, Mošovce, Rakša, Turčiansky Michal</p> <p>Okres Ružomberok: katastrálne územia Hubová, Liptovská Osada, Ľubochňa, Ružomberok, Stankovany;</p> <p>Okres Banská Bystrica: katastrálne územia Dolný Harmanec, Harmanec, Staré Hory</p> <p>Okres Dolný Kubín: katastrálne územie Kľačany</p>
Charakteristika a návrh využitia	Súčasťou ochranného pásma sú lesné porasty s potrebou starostlivosti zameranej na ochranu biotopov a druhov, lesy s cieľom zabezpečenia priaznivého stavu biotopov vybraných druhov vtákov, trvalé trávne porasty a ostatné plochy, orná pôdy, sady, záhrady, vodné plochy a zastavané plochy a nádvorja.

1. Sumarizácia pripomienok k zámeru zonácie NP Veľká Fatra a návrhu programu starostlivosti o NP Veľká Fatra.

Na Okresný úrad Žilina boli zaslané pripomienky, ktoré nesúhlasili so zámerom vyhlásiť zóny Národného parku Veľká Fatra, zmeny jeho hraníc a zmeny hraníc jeho ochranného pásma podľa Projektu ochrany Národného parku Veľká Fatra a jeho ochranného pásma (SKUEV0238 Veľká Fatra), a návrhom Programu starostlivosti o Národný park Veľká Fatra a jeho ochranné pásmo na roky 2023 – 2052.

2. Vyhodnotenie pripomienok.

Správa Národného parku Veľká Fatra so sídlom v Martine, v súčinnosti s MŽP SR a Okresným úradom Žilina vyhodnotili pripomienky zaslané na tunajší úrad, tieto boli predmetom prerokovania s tým kto ich podal (vyhodnotenie je súčasťou príloh). Na uvedenom prerokovaní boli definované nasledovné argumenty zúčastnených: Po otvorení prerokovania pripomienok k zámeru zonácie NP Veľká Fatra a návrhu programu starostlivosti o NP Veľká Fatra vystúpil:

Karol Beliansky:

- V prípade ponechania ochranného pásma bez zmeny súhlasí s návrhom zámeru

Mgr. Ladislav Rosival:

- Námiетка voči zverejneniu zámeru verejnou vyhláškou na úradnej tabuli, kde ako jeden z najväčších vlastníkov nebol priamo uvedený ako dotknutý subjekt v liste (zámere). K uvedenej pripomienke bolo zo strany Okresného úradu Žilina uvedené, že fyzickým osobám dotknutých zámerom nebol zasielaný samostatný list, nakoľko sa jedná o veľké územie, fyzickým osobám bol zámer oznámený verejnou vyhláškou.
- Námietky k legislatívnemu postupu
- Pri počiatočnej realizácii návrhu zámeru neboli oslovení vlastníci, neprebehlo žiadne rokovanie

- Vágne definované obmedzenia v 3. stupni ochrany, chýbajú možnosti riešenia náhrady za obmedzenie hospodárenia v 3. stupni ochrany
- V návrhu zámeru absentujú odhady výšky ujem (náhrad za obmedzenie bežného obhospodarovania). K danej pripomienke bolo zo strany NP Veľká Fatra, takisto zo strany Okresného úradu Žilina uvedené, že ak vyplynie obmedzenie zo strany ochrany prírody a krajiny, dotknutý subjekt si musí dať vypracovať znalecký posudok (povinnosť v zmysle zákona a nariadenia vlády), kde náklady na takýto posudok sú zároveň súčasťou náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania
- Možnosti financovania realizácie siete lesných ciest
- Obmedzenie vlastníckeho práva jednotlivca, obmedzenia sú viac obmedzujúce (zmena spôsobu hospodárenia)
- Obmedzenia v navrhovanej C zóne sú väčšie ako v terajšom 3 stupni ochrany, čo vyplýva z Programu starostlivosti o Národný park Veľká Fatra a jeho ochranné pásmo na roky 2023 – 2052
- Hospodárske lesy ponechať ako hospodárske, nedávať ich do národného parku, kde sa vyhlasujú lesy osobitného určenia
- Požiadavka vylúčenia Belianskej doliny z národného parku
- Zadefinovanie biotopov dŕaŕov je vágne (jedná sa o celé územie NP Veľká Fatra)
- Zosúladenie programu starostlivosti o lesy s programom starostlivosti o NP Veľká Fatra. K danej veci bolo zo strany MŽP SR, takisto Okresného úradu Žilina uvedené že programy starostlivosti o lesy budú musieť byť aktualizované (zmena PSoL) v súlade so závermi schváleného programu starostlivosti o NP Veľká Fatra
- Prírodne blízke hospodárenie – neexistuje jednoznačný výklad o aké hospodárenie ide. K danej veci sa vyjadril riaditeľ Správy NP Veľká Fatra, ktorý objasnil danú problematiku, nakoľko v danej problematike a legislatívnom rámci osobne participoval
- Zámer nekopíruje kategorizáciu lesa, rozdielne názory lesníkov a ochranárov na kategorizáciu lesa
- V prípade neschválenia programu starostlivosti o les nevzniknú škody, obmedzenie však bude pretrvávať, ale nebude vyčíslená a vyplatená výška ujmy. K danej veci bolo zo strany Okresného úradu Žilina objasnené, že platí legislatívny rámec definovaný v § 61 zákona, a ak vznikne obmedzenie zo strany ochrany prírody a krajiny, štát je povinný toto obmedzenie bežného obhospodarovania nahradiť
- Zonácia je podľa dotknutého prínosná vec, avšak len v prípade seriózneho jednania a dohody všetkých dotknutých strán
- Na záver skonštatoval, že nepovažuje toto rokovanie za prerokovanie, pripomienky nepovažuje za dostatočne spracované.

Ing. Miroslav Jánošík – starosta obce Podhradie ako zástupca ZMOS:

- Zmätočné uvádzanie percentuálnych výmer zón Národného parku Veľká Fatra

Prílohy k záznamu:

- Vyhodnotenie pripomienok (zverejnené taktiež na úradnej tabuli úradu).

V Žiline, dňa 15.05.2023

Zapísal: Ing. Ďurian

Ing. Kubaščíková

Mgr. Buková

